



SVENSKA FOLKDANSENS VÄNNER

GAVOTT

DANS I 1700-TALSSTIL
KOREOGRAFI AV VALBORG FRANCHI FÖR SFV

Utgångsställning Två kolonner med valfritt jämnt antal par i varje kolonn (skiss I). Kavaljeren håller damens vänstra hand i sin uppåtvända högra hand i axelhöjd. Kavaljer håller ledig arm något ut från kroppen med handleden kokett uppåtböjd och med tummen och långfingret mot varandra. Dam håller ledig hand i kjolen med armarna något rundade. Båda står i 3:e position.

Fattningar Under hela dansen har kavaljer ledig hand som i utgångsställningen, dam håller ledig hand i kjolen. Övriga fattningar framgår av dansbeskrivningen.

Steg Lätta gångsteg, där fotsulan sätts i golvet före klacken, samt gavottsteg. De dansande utgår från 3:e position utom i tur 4, där även 3:e position med vänster fot framför används.

Gavottsteg dansas ett halvt eller ett helt varv runt på stället, medsols eller motsols, mjukt och i jämn rytm, fyra steg på en takt.

Gavottsteg medsols:

Vänster fot sätts i kors över höger fot med tyngdpunkten på vänster fotsula. På samma gång lyfts höger fot något. Höger fotsula sätts i golvet som stöd alldeles bakom vänster fot, som lyfts något före nästa steg.

Gavottsteg motsols:

Höger fot sätts i kors över vänster fot med tyngdpunkten på höger fotsula. På samma gång lyfts vänster fot något. Vänster fotsula sätts i golvet som stöd alldeles bakom höger fot, som lyfts något före nästa steg.

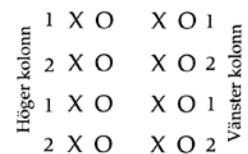
Övrigt Övriga steg beskrivs i de olika turerna. Under hela dansen har de dansande ögonkontakt med varandra så mycket som möjligt.

Under ett kort förspel bildar par 1 och 2 i varje kolonn ett kors med damerna framför sina kavaljerer. Dam 2 går upp framför sin kavaljer, och dam 1 vänder sig åt vänster. (Skiss II) Kavaljererna fattar varandras högerhand i ett elegant grepp om fingrarna, damerna lägger sin högra hand på egen kavaljers hand.

Tur 1 Kors (takt 1–8)

- a Med början på höger fot tar alla tre lätta gångsteg medsols och gör sedan en markering av fjärde takt delen med vänster tåspets i golvet framför höger fot (1). De gör samtidigt med en lätt böjning av överkroppen en komplimang åt vänster med ögonkontakt med övriga dansande. Därefter dansas tre nya gångsteg, nu med början på vänster fot. Med markering av fjärde takt delen med höger tåspets i golvet utförs samma komplimang nu åt höger (2). Därpå följer åter tre steg med början på höger fot och taktmarkering med vänster tåspets och komplimang på fjärde takt delen (3).

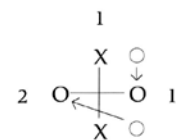
FRONT



Osv

Skiss I

FRONT



2

Skiss II

- b Alla släpper handfattningen och vänder genom att dansa fyra gavottsteg medsols ett halvt varv på stället (4).
- c Kavaljerna tar ny handfattning, nu med vänster hand, och damerna lägger vänster hand på egen kavaljers handled. Alla dansar med samma steg, som beskrivits i 1a, tillbaka till plats (5–7). På sista takten (8) går damerna in innanför egen kavaljer och bildar en oval öppen "ring" vända medsols. Kavaljerna ställer upp på två linjer utanför damerna vända in mot dem. (Skiss IIIA)

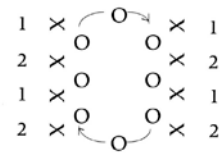
Omgrupperingen från små kors inför tur 2 utförs under takt 8 på följande sätt:

Kavaljer 1 i varje kors i högra kolonnen, liksom kavaljer 2 i varje kors i vänstra kolonnen, vänder motsols upp på sin plats i linjen. Dam 1 i varje kors i högra kolonnen, liksom dam 2 i varje kors i vänstra kolonnen, stannar innanför sin kavaljer.

Kavaljer 2 och dam 2 i varje kors i högra kolonnen, liksom kavaljer 1 och dam 1 i varje kors i vänstra kolonnen, intar sina platser genom att fortsätta i rörelseriktningen. Kavaljerna vänder motsols upp på sin plats i linjen, damerna går in i ringen. (Skiss IIIB)

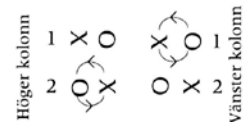
Denna beskrivning förutsätter att alla dansar i lagom tempo.

FRONT



Skiss III A

FRONT



Skiss III B

Tur 2

Damernas ring (takt 9–16)

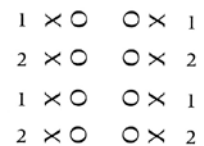
Damerna dansar med samma steg och komplimanger, som beskrivits i tur 1a, medsols efter varandra i ringen (9–11).

Observera att tåmarkeringarna skall göras rakt fram i dansriktningen.

Damerna vänder ett halvt varv medsols med fyra gavottsteg (12) och återvänder till egen kavaljer med samma steg och komplimanger som i tur 1a (13–16). Under takt 16 ställer de upp framför, innanför och vända mot egen kavaljer på ett stegs avstånd (skiss IV).

Under det att damerna dansar i ring, står kavaljerna på linje i 3:e position. I slutet av takt 9 vänder sig alla kavaljerer 1 och 2 i varje linje mot varandra och gör en reverens under takt 10. De vänder så åter upp på plats. När damerna vänder med gavottsteg, gör kavaljerer och damer en lätt komplimang mot varandra.

FRONT



Skiss IV

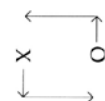
Tur 3

Carré (takt 17–24)

Med uppställning enligt skiss IV som utgångsläge, dansar kavaljer och dam i varje par var för sig utefter sidorna i en fyrkant. De har ögonkontakt med varandra. Skiss V visar hur ett par börjar dansa i fyrkanten.

- a Alla tar tre steg i sidled rakt åt höger (höger fot, vänster fot, höger fot) och gör en markering på fjärde takt delen med vänster tåspets i golvet framför höger fot (17).
- b Kavaljer och dam tar med början på vänster fot tre nya steg, nu rakt fram till nästa hörn, och vänder därefter snabbt medsols ett halvt varv samt gör en taktmarkering med höger fot framför vänster fot (18).

FRONT



Skiss V



SVENSKA FOLKDANSENS VÄNNER

- c Tur 3a och 3b upprepas tre gånger (19–23). Under sista takten (24) ställer alla upp enligt skiss I men med damerna innanför kavaljererna, alla vända mot fronten utan handfattning. Högerkolonnens kavaljerer och vänsterkolonnens damer vänder motsols upp på plats. Övriga dansar direkt upp till sin plats.

Tur 4

Chassé-croisé (takt 9–16)

I denna tur passerar kavaljer och dam varandra i sidled fyra gånger (två gånger i varje riktning), dam framför sin kavaljer med ryggen mot honom.

Dansas stegen åt höger, skall den dansande utgå från 3:e position, och dansa:

höger, vänster, höger + liten taktmarkering med vänster tåspets och gavottsteg medsols.

Dansas stegen åt vänster, skall den dansande utgå från 3:e position med vänster fot framför, och dansa:

vänster, höger, vänster + liten taktmarkering med höger tåspets och gavottsteg motsols.

- a Kavaljer och dam tar samtidigt på första taktdelen ett steg i sidled och passerar varandra med damen framför. På andra taktdelen tar de ett nytt steg från varandra genom att sätta den ena foten i kors framför den andra foten. På tredje taktdelen tar de ännu ett steg från varandra.
På fjärde taktdelen gör de en taktmarkering med inre fotens tåspets snett framåt–utåt och en lätt komplimang mot varandra. Därefter dansar alla fyra gavottsteg ett varv, kavaljeren medsols, damen motsols (9–10).
- b Samma steg, som beskrivits i tur 4a, upprepas nu åt motsatt håll (11–12).
- c 4a och 4b upprepas, och turen avslutas med att paren ställer upp på samma sätt, som skiss IV visar. I varje par är kavaljer och dam vända mot varandra utan handfattning (13–16).

Tur 5

Figuré (takt 1–8)

- a Kavaljer och dam tar ett steg mot varandra med höger fot och gör en taktmarkering med vänster tåspets i golvet framför höger fot (första och andra taktdelarna). De tar ett nytt steg med vänster fot och gör en taktmarkering med höger tåspets i golvet framför vänster fot (tredje och fjärde taktdelarna) (1). Kavaljeren drar in höger fot till 3:e position och gör en reverens mot sin dam (2), som under takt 2 dansar fyra gavottsteg motsols ett varv.
- b Kavaljer och dam tar samtidigt ett steg rakt bakåt med vänster fot och gör en taktmarkering med höger tåspets i golvet framför vänster fot (första och andra taktdelarna). De tar ett nytt steg bakåt med höger fot och gör en taktmarkering med vänster tåspets i golvet framför höger fot (tredje och fjärde taktdelarna) (3). Därefter dansar båda fyra gavottsteg medsols ett varv (4).
- c 5a och 5b upprepas (5–7), men istället för de avslutande gavottstegen (som i 5b) bildar par 1 och 2 i varje kolonn åter små kors. Dam 2 i höger kolonn och dam 1 i vänster kolonn går in framför sina respektive kavaljerer (8).



SVENSKA FOLKDANSENS VÄNNER

Varje gång kavaljer och dam gör en taktmarkering med tåspetsen i golvet har de ögonkontakt med varandra och antyder en huvudböjning.

Tur 6 Kors (takt 1–8)
Turen dansas som tur 1a–1c.

Tur 7 Damernas ring (takt 9–16)
Turen dansas som i tur 2. När damerna under sista takten (16) kommer fram till sina respektive kavaljerer gör dessa knäfall, kavaljererna i högra kolonnen med vänster knä i golvet, kavaljererna i vänstra kolonnen med höger knä i golvet. Damerna räcker fram sin högra hand i en mjuk gest, kavaljeren fattar handen underifrån i ett lätt grepp. Med en handkysst av kavaljererna och en lätt huvudböjning från damerna avslutas dansen.

Sammanfattning	Tur	Takt	Turernas namn
	1a+b+c	1–8	Kors
	2	9–16	Damernas ring
	3a+b+c	17–24	Carré
	4a+b+c	9–16	Chassé-croisé
	5a+b+c	1–8	Figuré
	6	1–8	Kors
	7	9–16	Damernas ring

Musiken till denna dans är i SFV oftast "Air", en gavott komponerad av Ludvig XIII. Som alternativ kan man också spela "Gavotte" av F. J. Gossec.

Notis om dansen

Gavott (fr. *Gavotte*) uppges ha sitt ursprung i en gammal fransk branleliknande folklig pardans från Gap (Gave) i Dauphiné, där invånarna kallades "gavots".

Gavotten omvandlades till salongsdans och har beskrivits som en "sirlig och behagfull figurdans av livlig och koketterande karaktär", "på samma gång graciös och värdig". "Måttligt tempo" har angivits och t o m "tämligen långsamt". Enligt uppgift dansades den i "2/2 eller 4/4 takt med 76 steg i minuten".

Under 1500-talet dansades en svit av branles i olika takt och tempi vid hovbalerna. Gavotten utvecklades ur en senare form av branlen och utgjorde först sluttur i den långa sviten (branle, branle gai, amener, montirande, gavotte). Senare ingick gavotten i en tredelad dansform: branle, branle gai, gavotte. 1600-talets långa serier av branledanser följdes av självständiga danser i en viss ordning. Vid Ludvig XIV:s hov var den regelbundna följden: branle, courante, gavotte, menuet.

Med tiden förkonstlades gavotten alltmer. Liksom andra äldre danser minskade den i popularitet och trängdes under 1700-talet undan av menuetten. Under de senare decennierna av 1800-talet förenklades och moderniserades både gavott och menuett och fick i samband därmed ny popularitet.

I Sverige dansades Gavott som inledningsdans vid Amaranterbalerna från ordens början 1653. Vid ett borgerligt bröllop i Stockholm 1691 "sammanställdes menuetten med sin franska fördans Gavotte".

I SFV infördes gavotten på 1930-talet av Valborg Franchi, balett-mästare vid Kungliga Teatern. Den instruerades på nytt vid olika tillfällen på 1950-talet och i samband med ett framförande av SFV vid Svenska Turistföreningens 75-årsjubileum 1960. Smärre variationer i koreografin gjordes vid de olika instuderingarna. Gavotten dansas enligt SFV-tradition direkt efter Menuetten.